

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การประยุกต์แบบจำลองโลจิตในขั้นตอนการเลือกยานพาหนะเดินทาง
สำหรับเขตเมืองเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

ร้อยโท สุทธิพงษ์ มีไช

วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิศวกรรมโยธา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

รองศาสตราจารย์ ล้ำดาว ศรีศักดา

ประธานกรรมการ

ดร. นุญสั่ง ตั้ต โยภาส

กรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร. ครรชิต พิวนวลด

กรรมการ

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแบบจำลองการเดือยานพาหนะเดินทางในเขตเมืองเชียงใหม่ และเพื่อศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่ผู้เดินทางใช้ในการตัดสินใจเลือกยานพาหนะ โดยใช้แบบจำลองโลจิตแบบ nest (Nested Logit Model) และแบบจำลองโลจิตอย่างง่าย (Simple Logit Model) ข้อมูลหลักที่ใช้สร้างแบบจำลองได้จากการสำรวจลักษณะการเดินทางของประชากร (Origin-Destination Survey) โดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ร่วมกับสำนักงานพัฒนาแห่งชาติในปี พ.ศ. 2530 . แบบจำลองที่สร้างขึ้นประกอบด้วยแบบจำลองสำหรับการเดินทางทุกวัตถุประสงค์ การเดินทางไปกลับระหว่างบ้านกับที่ทำงาน การเดินทางไปกลับระหว่างบ้านกับโรงเรียน และการเดินทางไปกลับระหว่างบ้านกับที่อื่น ๆ โดยแต่ละวัตถุประสงค์ประกอบด้วยแบบจำลอง 4 กลุ่มคือ (1) แบบจำลองที่ให้ค่า ρ^2 สูงสุด (2) แบบจำลองที่ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจและสังคมใช้เฉพาะตัวแปรระดับครัวเรือน (3) แบบจำลองที่ใช้ตัวแปรน้อยที่สุด โดยที่ค่า ρ^2 อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ และ (4) แบบจำลองที่ใช้เฉพาะตัวแปรที่เกี่ยวกับระดับการบริการระบบขนส่ง ตัวแปรที่ส่งผลแบบมีนัยสำคัญต่อการเลือกยานพาหนะเดินทางประกอบด้วย ตัวแปรที่เกี่ยวกับระดับการบริการระบบขนส่ง ได้แก่ เวลาการเดินทางนอกยานพาหนะ เวลาการเดินทางในยานพาหนะ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าธรรมเนียมสามารถเข้าถึงพื้นที่อยู่ของรถประจำทาง จุดหมายปลายทางของการเดินทางและระยะทางที่ใช้เดินทาง ได้แก่ ความเป็นเข้าของยานพาหนะ รายได้ของครัวเรือน สถานะภาพการทำงาน ระดับการศึกษา เพศ และสถานะในครัวเรือน ผลการวิจัยพบว่าแบบจำลองการเลือกยานพาหนะที่เหมาะสมสำหรับกรณี

เมืองเชียงใหม่คือแบบจำลองโลจิตแบบ nest ในการวิเคราะห์ด้วยแบบจำลองโลจิตแบบ nest ประกอบด้วย ขั้นแรกเป็นการเลือกระหว่างการเดินไปกับการใช้ยานพาหนะ ขั้นที่สองเป็นการเลือกเดินทางระหว่างการใช้ยานพาหนะส่วนบุคคลกับรถชนส่วนสาธารณะ และขั้นสุดท้ายเป็นการเลือกเดินทางระหว่างรถยนต์นั่งส่วนบุคคลกับรถจักรยานยนต์และรถโดยสารประจำทางกับรถโดยสารขนาดเล็ก ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

Thesis Title   An Application of Logit Model in the Stage of
Modal Choice for Chiang Mai Urban Area

Author   Lt. Suttipong Meeyai

M.Eng.   Civil Engineering

Examining Committee :

Assoc. Prof. Lamduan Srisakda

Chairman

Dr. Boonsong Satayopas

Member

Assoc. Prof. Dr. Kanchit Piewnual

Member

Abstract

The purpose of this research is to develop the model for mode choice for Chiang Mai urban area and to study the factors influencing the mode selection. Both the nested logit and the simple multinomial logit models have been investigated. The principal data source is the origin-destination survey data carried out by Chiang Mai University with the support from the National Energy Administration in 1987. The models have been developed for each trip-purpose, i.e., all purpose trips, home-based work trips, home-based school trips, and home-based others trips. For each trip purpose, four models have been sorted (1) the highest ρ^2 value model, (2) the model using the socio-economic variables only at the household level, (3) the model using the minimum independent variables with the acceptable value of ρ^2 , and (4) the model using the level of service variables only. The models indicate that both the level of service attributes and the socio-economic variables are significant in determining the mode choice. Out-of-vehicle time, in-vehicle time, cost, bus accessibility index, trip destination and distance are among the significant level of service attributes. The significant socio-economic variables are vehicle ownership, household income, work status, education level, sex and household status. The comparison shows

that, in Chiang Mai urban area, the nested logit model performs better than the simple multinomial logit model. The first level in the nested logit model is to distinguish between walking and using vehicle modes, the second level is the split between the private vehicles and public transport vehicles, and then in the third level, the private and public vehicles are divided between private cars vs. motorcycles and city buses vs. minibuses respectively.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved